

§ 60 Levande musik

MONI HÖGLUND:

Ordförande! Jag kommer att yrka avslag på utskottets förslag. Som präst möter jag i stort sett varje vecka ett eller två sorgehus och samtalar om begravningsgudstjänsten, om personen som har avlidit och, ni vet hur det är, om sorgen och saknaden. Jag önskar att jag träffade lika många dopfamiljer eller vuxna som vill ta emot dopets gåva, men det kommer nog. Vi pratar om musiken, vi pratar om de andra delarna som ingår i den kyrkliga handlingen.

Att säga att kyrkostyrelsen ska hitta vägar att uppmuntra till levande musik i kyrkorummet kommer inte att förändra det arbete som jag ser redan görs i våra församlingar dagligen. Det handlar inte om, att vi inte tycker att kyrkostyrelsen har kompetens för det här – för det tror jag att ni har – men arbetet görs redan. När det sedan står i motion 2016:61, att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att hitta vägar att uppmuntra till levande musik i kyrkorummet, skulle jag vilja säga att det till allra, allra största delen är levande musik som man hör i kyrkorummen. Det är vid några få tillfällen – och det är framför allt vid begravningsgudstjänster, någon gång vid vigsel, men nästan bara de två – som önskemålen kommer om att ha cd-skivor eller inspelad musik.

Om man då återgår till den motion som vi talade om förut, 2016:1, där det stod om att grundutbudet är in- och utgångsmusik och ett par psalmer, så har vi redan detta att det medför en kostnad, om det ska vara en solosång eller någon annan musik. I många fall önskar man då att få ha med en cd-skiva. Jag tror på ett nära samarbete mellan präst och musiker och att det har större effekt på dessa frågor än att kyrkostyrelsen får i uppdrag att hitta nya vägar. Jag är för levande musik, ska jag säga, men jag är också för att människor ska mötas personligt när det handlar om de kyrkliga handlingarna och inom ramen för de kyrkliga handlingarna.

Jag föreslår avslag på utskottets förslag.

SOFIJA PEDERSEN VIDEKE:

Ordförande! Jag vill tacka för den välvilliga behandlingen i utskottet och yrkar bifall till utskottets förslag. Nu har vi tänkt så olika det kan vara. På ett sätt tror jag att du, Moni, och jag är ganska lika. Jag möter också ett eller två sorgehus varje vecka. Kanske ser det olika ut beroende på var i landet man befinner sig, men jag får ganska ofta den här frågan om cd-musik. Jag tror att jag får den frågan av flera anledningar.

En anledning är att det kostar med solister. Det är oerhört tråkigt när det blir en kostnadsfråga, huruvida man kan ha levande musik eller inte i kyrkorummet. Om man möter detta ganska ofta kanske du, Moni, har upplevt det som jag har upplevt, nämligen när inte anläggningen fungerar, eller när musiken som framförs inspelad och det låter förfärligt på grund av hur kyrkorummet är utformat eller hur anläggningen ser ut. Och då vet vi samtidigt att våra kompetenta kyrkomusiker hade kunnat göra det så mycket bättre.

Kära kyrkomötesvänner! Så mycket bättre är ju namnet på ett teveprogram i TV4, eller hur. Här tolkas artisters bättre sånger av andra artister. Jag tänker så här. Svenska kyrkan har en fantastisk yrkeskår i musikerna, som ofta gör just detta, tolkar andra så mycket bättre. Jag är absolut inte för ett förbud mot cd-musik. Det finns tillfällen, där det är den absolut bästa lösningen. Men när man önskar musik i en gudstjänst ska den ändå i första hand framföras live i kyrkorummet. Det är ju så vi tänker oss att musikens roll är i gudstjänsten.

Det finns en fara när folk som inte har råd med ett liveframförande väljer cd-musiken och annan inspelad musik av kostnadsskäl. Jag är som sagt inte för ett förbud, men bara detta med uppmuntran där vi lyfter de här tillfällena, hur löser vi det i olika församlingar? Det görs ju så mycket bra arbete. Tänk om vi kunde bli bättre på att dela med oss.

MONI HÖGLUND (REPLIK):

Jag möter inte så ofta att det låter illa i våra kyrkor. Det kanske beror på var man är. Det jag däremot vänder mig emot är, att ni säger i motionen att hitta vägar till att uppmuntra till levande musik i kyrkorummen. Om det är specifikt begravingar du menar, tycker jag fortfarande att det är relativt få gånger som jag möter detta. Det ger inte upphov till att jag vill säga ja till motionen. Däremot uppmuntrar jag också till levande musik. Det hoppas jag att ni förstår, men det är få gånger som det är önskemål om cd, och då är det oftast någonting avgörande att de vill ha den.

CHRISTINA BLOMQVIST:

Ordförande! Jag företräder Borgerligt alternativ och vi yrkar avslag på motion 2016:61, då vi tycker att detta är en lokal fråga.

TORVALD JOHANSSON:

Ordförande! Jag talar för utskottet och tillstyrker utskottets förslag att bifalla motion 2016:61. Levande musik bidrar till att synliggöra gudstjänstens skeende här och nu, men ibland kan det av pastorala skäl, som vi har hört, vara motiverat med inspelad musik som ett komplement till den levande musiken. Alltså, pastoral klokhet måste råda.

Grunden för gudstjänsten finns i Jesu löfte om att vara personligen närvarande om två eller tre är samlade i hans namn. Alltså börjar ett andligt skeende i och med att kyrkklockorna ringer, där Jesu närvaro och de närvarande i kyrkan, församlingshemmet eller kapellet etcetera samspekar. Detta skeende kan förstärkas eller brytas. Både deltagare och ansvariga i denna gudstjänst är till för närvaro, bön, ord, sång och musik och blir avbrutna i den här skapelseprocessen, om alla under några minuter ska lyssna till vad en artist eller en ensemble spelade in för flera år sedan. Det är inte i första hand en fråga om genre eller teknisk skicklighet. Inspelningar kan vara gjorda på mycket hög nivå. Ordet och musiken i gudstjänsten kan vara allt ifrån mycket enkelt till filosofiskt och komplicerat, men det viktiga är att det sker i nuet inför Jesus och i kontakt med den helige Ande.

För att tillgodose detta är rekryteringen till kyrklig utbildning och tjänst avgörande. Det är viktigt med en breddad kompetens för kyrkomusikerna. Med personlig erfarenhet efter snart 40 år i kyrkomusikeryrket kan jag instämma i utskottets skrivning, att en kyrkomusiker för 30 år sedan kanske kunde nöja sig med en lite mer begränsad förrättningsrepertoar för orgel, medan dagens musiker allt oftare förväntas framföra musik som inte primärt är skriven för orgel. För drygt en vecka sedan fick jag själv arrangera vid en begraving *I wish you were there*. Den ligger ganska nära i tiden för mig i alla fall. Allt mer tid behöver läggas på sökande efter noter, ta ut musiken på gehör eller via midi-filer på internet. Vem kan vara emot ett uppmuntrande av levande musik i Gudstjänsten? Tack.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 100.